

امام خمینی^(ره): این محرم و صفر است که اسلام را زنده نگه داشته است.

۱. بر مبنای حکمت متعالیه، کدام یک از ادعاهای زیر درست است؟
 - الف. وجود در جمیع اطلاقاتش مشترک لفظی است.
 - ب. وجود در جمیع اطلاقات خود معنای واحد دارد.
 - ج. وجود بر هر ماهیتی که اطلاق می‌شود به معنای همان ماهیت است.
 - د. وجود در اطلاقاتش بر ممکنات به نحو اشتراک معنوی است، در اطلاقاتش بر واجب و ممکن معنای واحد ندارد.
۲. امکان ماهوی عبارتست از:
 - الف. امکانی که ماهیت فقط بقاء با آن محفوظ است.
 - ب. امکانی که ماهیت فقط حدوثاً با آن محفوظ است.
 - ج. فقری که متقوم به غنای علت است.
 - د. مساوی بودن نسبت ماهیت به وجود و عدم است.
۳. محقق دوانی در باب اصالت وجود یا ماهیت به چه نظری قائل است؟
 - الف. اصالت وجود در مجردات و اصالت ماهیت در غیر آنها
 - ب. اصالت وجود و اعتباری بودن ماهیت
 - ج. اصالت وجود در واجب تعالی و اصالت ماهیت در ممکنات
 - د. اصالت ماهیت و اعتباری بودن وجود
۴. عبارت «ان الوجود یصح سلبه عن الماهیه» دلیل کدام مسأله فلسفی است؟
 - الف. اشتراک معنوی وجود
 - ب. اصالت وجود
 - ج. تشکیک وجود
 - د. عروض وجود بر ماهیت
۵. از دیدگاه مرحوم علامه طباطبائی، موطن قضیه «عدم العلة علة لعدم المعلول» کجاست؟
 - الف. نفس الامر است که مطابق خارجی و یا ذهنی ندارد، بلکه نحوه‌ای از ثبوت تبعی به تبع موجودات دارد.
 - ب. عالم نفس الامر است که مرتبه‌ای بالاتر از عالم خلق قرار دارد.
 - ج. یک قضیه اعتباری است که موطن آن تنها ذهن است.
 - د. یک قضیه طبیعی است که بازگشت آن به یک قضیه شرطی است.
۶. در نظر معتزلیان، ثابت، شامل چه اموری می‌شود؟
 - الف. واجب الوجود بالذات و موجودات ممکن الوجود
 - ب. ثابت همان حال است که نه موجود است و نه معدوم
 - ج. واجب الوجود بالذات و ممکن الوجودهای موجود و معدوم و حال
 - د. ممکن الوجودهای معدوم و حال

۷. انتزاع مفهوم واحد وجود از مراتب و مصادیق متعدد آن دلالت بر کدام نظریه دارد؟
- الف. وجود حقیقت واحد مشکک است.
ب. عقل می تواند کنه وجود را درک کند.
ج. عقل فقط مفهوم وجود را درک می کند.
د. وجود دارای مراتب متعدد و متباین است.
۸. از نظر صدر المتألهین تخصص وجود به چیست؟
- الف. خصوصیات مراتب تشکیکی ماهیت
ب. خصوصیات مراتب تشکیکی وجود فقط
ج. حقیقت وجود فقط
د. حقیقت وجود و خصوصیات مراتب تشکیکی آن
۹. کدام قضیه کاذب است؟
- الف. الجزئی کلی بالحمل الشائع
ب. الجزئی جزئی بالحمل الشائع
ج. اجتماع النقیضین ممتنع بالحمل الشائع
د. المعدوم المطلق موجود بالحمل الشائع
۱۰. ابن سینا در باب اعاده معدوم چه نظری دارد؟
- الف. اعاده معدوم بعینه را جایز می داند.
ب. محال بودن آن را تابع دلیل و استدلال می داند.
ج. محال بودن آن را امری ضروری و بدیهی می داند.
د. موضوع اعاده معدوم را غیر قابل فهم می داند.
۱۱. «وجود رابط» یعنی وجود
- الف. محمولی
ب. لنفسه
ج. لغيره
د. فی غیره
۱۲. اختلاف بین وجود رابط و مستقل چگونه است؟
- الف. نوعی است؛ زیرا میان وجود رابط و مستقل اشتراک لفظی برقرار است نه معنوی.
ب. نوعی است؛ زیرا وجود رابط فاقد ماهیت است ولی وجود مستقل دارای ماهیت است.
ج. نوعی نیست؛ زیرا میان وجود رابط و مستقل اشتراک لفظی برقرار است نه معنوی.
د. نوعی نیست؛ زیرا تمام وجودات معلول با نظر به علتشان رابط هستند و باتوجه به خودشان فی نفسه هستند.
۱۳. کدام یک از انحاء وجود در مورد «عرض» صادق نیست؟
- الف. وجود بغیره
ب. وجود فی نفسه
ج. وجود لنفسه
د. وجود لغيره
۱۴. عقیده معروف حکمای اسلامی در بحث وجود ذهنی چیست؟
- الف. وجود ذهنی از قبیل علم است و متضمن هیچ ماهیتی نیست.
ب. وجود ذهنی از قبیل شَبَح است و ماهیت شَبَحی دارد.
ج. ماهیت وجود ذهنی متناسب با وعاء وجودی آن، یعنی ذهن است.
د. ماهیت وجود ذهنی همان ماهیت وجود عینی است.
۱۵. از نظر صدر المتألهین، ملاک اندراج یک مفهوم تحت یک مقوله چیست؟
- الف. ترتب آثار خارجی مقوله بر مفهوم
ب. صدق تعریف مقوله بر مفهوم
ج. قابلیت حمل مقوله بر مفهوم
د. قابلیت حمل مفهوم بر مقوله

دانشگاه پیام نور
مرکز آرسه

۱۶. در مبحث وجود ذهنی، اشکال اندراج شیء واحد تحت دو مقوله را مطابق نظر ملاصدرا چگونه باید پاسخ داد؟

الف. در وجود ذهنی، هر شیء به حمل اولی بالذات کیف نفسانی است، ولی به حمل شایع بالعرض تحت مقوله خویش مندرج است.

ب. معلوم و علم با یکدیگر متفاوتند؛ یعنی علم کیف نفسانی است و معلوم تحت مقوله خویش مندرج است.

ج. علم با معلوم بالذات متحد و از مقوله معلوم است و اطلاق کیف نفسانی بر آن از باب مسامحه است.

د. در وجود ذهنی، هر شیء به حمل شایع کیف نفسانی است و به حمل اولی تحت مقوله خویش مندرج است.

۱۷. برای اثبات وجود ذهنی از کدام مورد استفاده شده است؟

الف. کل ممکن زوج ترکیبی

ب. صرف الشیء لایتنئی

ج. وجود جزء چیزی نیست.

د. وجود غیر ندارد.

۱۸. معنای لزوم در عبارت «أن الامکان لازم الماهية» کدام است؟

الف. ماهیت علت تامه امکان است

ب. امکان علت ناقصه ماهیت است.

ج. أن کون الملزوم علّة مقتضیة لتحقيق اللازم و لحوقه به

د. أن فرض الماهية من حیث هی یکفی اتصافها بالامکان من غیر حاجة إلى امر زائد

۱۹. از نظر علامه طباطبائی نسبت امکان به وجود خارجی چگونه است؟

الف. در خارج هیچگونه وجودی ندارد و امر اعتباری محض است.

ب. فقط وجود ذهنی دارد.

ج. در خارج موجود است به وجود منشأ انتزاع

د. در خارج موجود است به وجود خاص خودش

۲۰. عبارت «هی کون المحمول ضرورياً للموضوع لذاته من دون أى قید و شرط حتی الوجود» تعریف کدام نوع ضرورت است؟

الف. وصفیه

ب. ازلیه

ج. حقیقیه

د. ذاتیه

۲۱. در قضیه «الانسان کاتب بالامکان» چه نوع امکانی به کار رفته است؟

الف. عام

ب. خاص

ج. اخص

د. استقبالی

۲۲. کدام مورد از ویژگی‌های امکان استعدادی است؟

الف. لازم ماهیت بودن

ب. قبول شدت و ضعف

ج. زوال ناپذیری

د. اعتبار عقلی بودن

۲۳. کدام یک از عناوین زیر محال است؟

الف. وجوب بالقیاس

ب. امتناع بالغير

ج. امکان بالقیاس

د. امکان بالغير

۲۴. ضرورت عدم ممکن که از ناحیه عدم علت آن است، به کدام یک از موارد زیر مربوط است؟

الف. امکان بالغير

ب. امتناع بالذات

ج. امکان بالذات

د. امتناع بالغير

۲۵. در دو قاعده «فی وجوب وجود المعلول عند وجود العلة التامة و وجوب وجود العلة عند وجود المعلول» و «الشیء مالم يجب لم يوجد» به ترتیب، مراد از «وجوب» کدام است؟
- الف. وجوب بالقیاس إلى الغير - وجوب بالغير
ب. وجوب بالغير - وجوب بالقیاس إلى الغير
ج. ضرورت بشرط المحمول - ضرورت بالغير
د. ضرورت بالغير - ضرورت بشرط المحمول
۲۶. اگر ماهیت واجب عین وجودش نباشد، لازم می آید که:
- الف. وجود واجب، معلول باشد.
ب. وجود واجب بر ماهیت او تقدم داشته باشد.
ج. ذات واجب مقتضی وجودش باشد.
د. ماهیت واجب از وجودش به دست آید.
۲۷. این سخن که «هر چه برای واجب الوجود بالذات امکان عام داشته باشد، برایش واجب است» بیان کدام قاعده است؟
- الف. ضرورت وجود واجب بالذات، ضرورت ازلیه است.
ب. واجب الوجود بالذات، ماهیت ندارد.
ج. واجب الوجود بالذات از هر جهت واجب الوجود است.
د. علم ممکن الوجود به ذات واجب الوجود امکان عام ندارد.
۲۸. در بیان متکلمان در باب علیت، کدام عبارت صحیح است؟
- الف. اشاعره رابطه علیت را فقط در عالم ماده پذیرفته اند.
ب. جمعی از متکلمان نظریه اولویت را به جای ضرورت علت و معلولی گذاشته اند.
ج. معتزله هر نوع رابطه علت و معلولی را در روابط طبیعی نفی کرده اند.
د. متکلمان شیعه علیت را پذیرفته، ولی ضرورت را منکر شده اند.
۲۹. ملاک نیازمندی معلول به علت از دیدگاه مشهور حکما و پیروان مکتب صدر المتألهین به ترتیب کدام اند؟
- الف. امکان ماهوی - امکان ماهوی
ب. امکان ماهوی - امکان فقری
ج. امکان فقری - امکان ماهوی
د. فقر وجودی - فقر ماهوی
۳۰. کدام پاسخ متکلمان از قدیم بودن «زمان»، مدعای آنان را مبنی بر این که ملاک نیازمندی ممکن همان حدوث زمانی اوست، ویران می کند؟
- الف. زمان یک امر انتزاعی است و منشأ انتزاعش ذات واجب تعالی است.
ب. زمان یک امر انتزاعی است و منشأ انتزاع آن حرکت است.
ج. زمان حقیقتی خارجی دارد.
د. زمان امری و همی و اعتباری است.

۳۱. کدام گزینه درخصوص «وجوب و امکان» نادرست است؟

- الف. هما موجودان فی الخارج بوجود موضوعهما
ب. هما موجودان فی الخارج بوجود منحاں مستقل
ج. هما من الشؤون الوجودية الموجودة لمطلق الموجود
د. هما من المعقولات الثانية الفلسفية
۳۲. دلیل ایهام تناقص بین دو قضیه «ماهیه لیست بموجوده و لا لاموجوده، و ماهیه إمّا موجوده و إمّا لا موجوده» چیست؟
- الف. فقدان وحدت اضافیه
ب. فقدان وحدت شرط
ج. عدم عینیت موضوع به دلیل تغایر حمل اولی و حمل شایع
د. عدم عینیت محمول به دلیل تغایر عطف و فصل

۳۳. از دیدگاه علامه طباطبایی، کلی طبیعی چگونه ماهیتی است؟

- الف. لا بشرط مقسمی
ب. لا بشرط قسمی
ج. بشرط شیء
د. بشرط لا
۳۴. کدام یک از تفسیرهای زیر در باب کلیت و جزئیت، دیدگاه علامه طباطبایی به شمار می‌رود؟
- الف. کلیت از لوازم وجود ذهنی ماهیت و جزئیت و تشخص از لوازم وجود خارجی است.
ب. کلیت و جزئیت از لوازم وجود خارجی ماهیت هستند.
ج. کلیت و جزئیت به نحوه ادراک ما مربوط است.
د. کلیت از لوازم وجود ذهنی و جزئیت مربوط به نحوه ادراک ماست.

۳۵. کدام گزینه در باب تشخص و تمیز صادق است؟

- الف. تشخص همان تمیز است.
ب. تشخص زمینه تمیز است.
ج. تشخص یک امر خارجی و تمیز یک امر ذهنی است.
د. تشخص وصف نفسی یک شیء و تمیز وصف مقایسه‌ای آن است.

۳۶. منظور از محمول بالضمیمه چیست؟

- الف. همان خارج محمول است.
ب. همان ذاتی باب برهان است.
ج. همان عرضی باب برهان است.
د. همان عرضی باب ایساغوجی است.

۳۷. ماده و جنس چه رابطه‌ای با یکدیگر دارند؟

- الف. ماده، جنس بشرط لا و جنس، ماده لا بشرط است.
ب. ماده، جنس لا بشرط و جنس، ماده بشرط لا است.
ج. ماده، جنس بشرط لا و جنس، ماده بشرط شیء است.
د. ماده، جنس لا بشرط و جنس، ماده بشرط شیء است.

۳۸. در قضیه «انسان ناطق است» وجه تغایر به چیست؟

الف. اختلاف به ابهام و عدم ابهام

ب. اختلاف به اجمال و تفصیل

ج. اختلاف به تحصیل و عدم تحصیل

د. اختلاف به مفهوم و مصداق

۳۹. کثرت در ماهیات نوعیه:

الف. از ناحیه تعلق به ماده است.

ب. صرفاً در انواع مفارق یافت می‌شود.

ج. عین ماهیات آنهاست.

د. لازمه ذاتی آنهاست.

۴۰. مقولات عشر با یکدیگر چه نسبتی دارند؟

الف. تباین به بعض ذات

ب. تباین به تمام ذات

ج. تباین به عوارض مشخصه

د. عدم تباین

۴۱. به عقیده شیخ اشراق، مقولات عشر را به کدام مقولات می‌توان تقلیل داد؟

الف. جوهر، کم، کیف، فعل، قوه

ب. جوهر، کم، کیف، نسبت، حرکت

ج. جوهر، عرض، کیفیت، اضافه، حرکت

د. حرکت، کیفیت، نسبت، فعل، انفعال

۴۲. فلاسفه مشاء معتقدند:

الف. یک جوهر قائم به ذات داریم و آن واجب الوجود است، به حکم عقل

ب. دو جوهر داریم: مادی و مجرد، به حکم استقراء

ج. سه جوهر داریم: عقل، نفس و ماده، به حکم عقل

د. پنج جوهر داریم: ماده، صورت، جسم، عقل و نفس، به حکم استقراء

۴۳. تفاوت قول منسوب به نظام با قول عموم متکلمان در مورد حقیقت جسم چیست؟

الف. نظام جسم را مرکب از ماده و صورت می‌داند، اما متکلمان آن را مرکب از اجزای لایتجزی می‌دانند.

ب. نظام تنها تقسیم خارجی اجزای لایتجزی را انکار می‌کند، اما متکلمان تقسیم و همی و عقلی آنها را هم منکرند.

ج. نظام اجزای لایتجزی جسم را نامتناهی می‌داند، اما متکلمان آن را متناهی می‌دانند.

د. نظر آنها هیچ تفاوتی با هم ندارد.

۴۴. کدامیک از گزینه‌های زیر در مورد نفس صحیح است؟

الف. نفس هم در مقام ذات و هم در مقام فعل مجرد از ماده است.

ب. نفس فقط در مقام فعل مجرد از ماده است.

ج. نفس فقط در مقام ذات مجرد از ماده است.

د. نفس نه در مقام ذات مجرد از ماده است و نه در مقام فعل.

۴۵. از نظر علامه طباطبائی، ترکیب ماده و صورت چه نوع ترکیبی است؟

الف. ترکیب انضمامی

ب. ترکیب اتحادی

ج. ترکیب اعتباری

د. ترکیب مجازی

دانشگاه پیام نور
مرکز آرمه

برای دانلود پاسخنامه سوالات به سایت همیار دانشجو مراجعه کنید مرجع نمونه سوالات پیام نور

همیار دانشجو

کارشناسی (تجميع) - جبرانی ارشد

hdaneshjoo.ir

نام درس: حکمت متعالیه ۱

رشته تحصیلی/ کد درس: الهیات - فلسفه و کلام (۱۲۲۰۲۰۰) - جبرانی ارشد (۱۲۲۰۴۶۹)

زمان ازمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: —

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: —

مجاز است.

۴۶. کدام مورد بر اساس اختلاف افعال و آثار اجسام اثبات می شود؟

الف. صورت نوعیه ب. صورت جسمیه ج. ماده اولی د. ماده ثانیه

۴۷. قول به اشتراک لفظی وجود، بیشتر ناشی از خلط کدام مورد است؟

الف. علت و معلول ب. خالق و مخلوق ج. ذهن و عین د. مفهوم و مصداق

۴۸. معنای اعتباریت ماهیت (در مقابل اصالت وجود) این است که:

الف. ماهیت معقول ثانی فلسفی است.

ب. ماهیت با واسطه در ثبوت متصف به وجود می شود.

ج. ماهیت با واسطه در عروض متصف به وجود می شود.

د. ماهیت به تبع وجود موجود است.

۴۹. کدام گزینه در مورد امور تشکیکی درست است؟

الف. ما به الامتیاز به بعض ذات است.

ب. ما به الامتیاز به عوارض فردی است.

ج. ما به الامتیاز غیر از ما به الاشتراک است.

د. ما به الامتیاز از سنخ ما به الاشتراک است.

۵۰. از کدام قول، سفسطه لازم می آید؟

الف. علم، اضافه نفس به معلوم خارجی است.

ب. موجود در ذهن، شبح امر خارجی است.

ج. خود وجودهای خارجی در نفس تحقق می یابند.

د. موجود ذهنی و موجود خارجی در ماهیت مشترک هستند.